



ГРИГОР'ЄВ Анатолій Іванович (23. 03. 1943, с. Меделівка Радомишл. р-ну Житомир. обл. — 11. 02. 2023, Москва) — фахівець у галузі космічної медицини і фізіології. Доктор медичних наук (1980), професор (1986), академік РАН (1997), Рос. АМН (1993), іноз. чл. НАНУ (2000—22). Заслужений діяч науки РФ (1996). Державна премія СРСР (1989), РФ (2001). Премія ім. В. Паріна Рос. АМН (1996). Закін. 2-й Моск. мед. інститут (1966). Відтоді працював у Держ. інституті мед.-біол. проблем (Москва): від 1988 — директор; водночас від 1995 — завідувач кафедри екол. і екстремал. медицини Моск. університету. Член Президії РАН (від 2001). Головний редактор журналу «Авиакосмическая и экологическая медицина», «Технологии живых систем». Наукові дослідження: закономірності адаптації осн.

функцій організму під дією факторів косміч. польоту; обґрунтування та впровадження в практику пілотованих польотів засобів і методів мед. контролю; прогнозування та керування функціон. станом людини; проблеми гравітац. фізіології; питання водно-сольового обміну та гормонал. регуляції за умов косміч. польоту. Під керівництвом Г. реалізовано програму вивчення серц.-судин. системи і метаболізму в тривалих косміч. польотах, встановлено механізми мінімізації фізіол. функцій і ендокрин. регуляції метаболізму за умов мікрогравітації, розроблено систему профілактики для тривалих косміч. польотів. Рішенням Загальних зборів НАНУ 15 червня 2022 позбавлений звання іноз. чл. НАНУ.

Основні праці

Водно-солевой гомеостаз и космический полет. Москва, 1986; Периодизация и классификация приспособительных реакций организма человека в длительных космических полетах. Кишинев, 1987; Водно-солевой гомеостаз и его регуляция. Москва, 1990; Минеральный обмен у человека в условиях измененной гравитации. Москва, 1994; Основы телемедицины. Москва, 2001; Здоровье и космос. Концепция здоровья и проблемы нормы в космической медицине. Москва, 2001.

Є. Л. Кордюм

Бібліографічний опис:

Григор'єв Анатолій Іванович / Є. Л. Кордюм // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-27104>. – Останнє поновлення : 2024.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).